

CYFARFOD	Pwyllgor Craffu Gofal
DYDDIAD	26/09/2024
TEITL	Polisi Codi Tâl am Ofal
RHESWM DROS GRAFFU	Blaen graffu – Angen sylwadau'r pwyllgor ar y newidiadau arfaethedig cyn mynd allan i ymgynghori a chyflwyno i'r Cabinet
AWDUR	Alun Gwilym Williams
AELOD CABINET	Dilwyn Morgan

1. Pam fod angen ei graffu?

Mae bwriad addasu'r polisi codi tâl am ofal er mwyn rhoi'r hawl i'r Cyngor godi ffioedd am rai gwasanaethau gofal a chymorth lle nad oes ffi wedi bod yn cael ei godi yn hanesyddol.

Mae angen craffu'r argymhelliad i addasu'r polisi a'r argymhelliad i fynd allan i ymgynghori ar y mater, cyn cyflwyno sylwadau'r craffwyr i'r cabinet i ddod i benderfyniad ar y mater.

2. Beth yn union sydd angen ei graffu?

Yr argymhelliad i addasu y polisi codi tal am ofal.

3. Crynodeb a'r Materion Allweddol

Mae tair elfen lle mae angen datblygu/addasu'r polisi :

3.1 Addasu'r polisi i ychwanegu gwasanaethau penodol sydd wedi bod am ddim yn hanesyddol:

- **Gofal Dydd:** Codi ffi am fynychu gofal dydd a ddarperir mewn canolfannau/ lleoliadau penodol y tu allan i'r cartref. Bydd angen penderfyniad ar lefel y ffi yma, mwy o wybodaeth yn rhan 4.
- **Gwasanaeth Cymorth Iechyd Meddwl:** Codi am wasanaethau cefnogol Iechyd meddwl (Ag eithrio wasanaethau sydd yn dod o dan ran 117 o'r Ddeddf Iechyd Meddwl 1993)
- **Gwasanaethau Cefnogol Dementia :** Codi am wasanaethau cefnogol yn y gymuned.

3.2 Addasu'r geiriad a gwneud y cymal ar ofalwyr di-dâl yn fwy eglur.

Diffinir gofalwr di-dâl fel ;

“rhywun sy'n gofalu neu sy'n bwriadu darparu gofal di-dâl i oedolyn oherwydd salwch corfforol neu feddyliol, oedran, anabledd, dibyniaeth ar sylweddau neu ofalu am blentyn anabl” (Carers Trust, 2024)

O ran gofalwyr di-dâl, mae'r Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 yn nodi ;

“Pan fydd awdurdod lleol yn diwallu anghenion gofalwr sy'n oedolyn drwy drefnu neu roi cymorth yn uniongyrchol iddo, neu'n darparu taliadau uniongyrchol i'w alluogi i gael y cymorth hwn, mae ganddo ddisgresiwn i godi ffi ar y gofalwr sy'n oedolyn am y rhain”.

Er fod y disgresiwn ganddo i wneud, nid yw'r Cyngor wedi bod yn codi ffi am ofal uniongyrchol i ofalwyr di-dâl, a'r argymhelliad yw fod y polisi yma'n parhau. Mae nifer o resymau am hyn, ond yn bennaf gwyddom fod gofalwyr di-dâl yn rhoi gofal a chefnogaeth gwerthfawr i unigolion sydd yn tynnu pwysau oddi ar wasanaethau statudol, ac mae angen i'r Cyngor barhau i gefnogi gofalwyr di-dâl i gyflawni'r rôl werthfawr yma. Wrth benderfynu os bydd ffi yn cael ei godi am wasanaeth, dyma yw'r egwyddorion fydd yn cael eu dilyn ;

- Ni fydd y cyngor yn codi tâl am wasanaethau i gefnogi gofalwyr di-dâl yn uniongyrchol (gwasanaeth sydd yn enw'r gofalydd).
- Os bydd cynllun gofal a chefnogaeth yn enw'r gofalydd, yna nid ydym yn codi tâl arnynt am y gefnogaeth yma h.y gwasanaeth sydd o fudd uniongyrchol i'r gofalydd di-dâl lle nad oes unrhyw elfen o ofal/cyfrifoldeb am y person sydd angen gofal.
- Argymhelliad y dylid codi tâl (yn ddibynnol ar asesiad ariannol) am unrhyw wasanaeth lle mae elfen o ofal uniongyrchol neu anuniongyrchol i'r unigolyn sy'n derbyn cymorth e.e. gofal personol, neu wasanaeth cadw cwmni neu oruchwyliaeth. Byddai'r gwasanaeth yma yn rhan o gynllun gofal a chefnogaeth yr unigolyn sy'n derbyn gofal yn hytrach na'r gofalwr di-dâl.
- Byddai'r eithriadau arferol a nodir yn rhan 4 isod yn berthnasol.

3.3 Gweithredu ar ffioedd sydd eisoes o fewn y polisi ond lle nad ydi'r Cyngor wedi bod yn codi yn hanesyddol :

- Yr enghraifft bennaf ydi taliadau gohiriedig. Mae taliad gohiriedig yn drefniant lle mae unigolyn yn mynd i gartref preswyl neu nyrsio, ond nad ydynt yn gwerthu eu cartref, ac felly mae cost gofal person yn mynd yn erbyn eu eiddo, a pan fydd yr eiddo yn cael ei werthu, mae'r Cyngor yn adennill y ffioedd gofal sydd wedi cronni hyd at y pwynt yno. Mae'r polisi presennol yn nodi fod gan y Cyngor hawl i godi ffi am weinyddu'r taliad, gwaith cyfreithiol a phrisio'r eiddo wrth sefydlu'r gytundeb. Gellir codi ffioedd pellach yn ystod oes y cytundeb os oes angen prisi adau pellach ar eiddo er enghraifft.
- Mae'r polisi presennol yn nodi y gellir hefyd godi llog blynyddol ar y ddyled drwy daliad gohiriedig, ond yn flaenorol nid yw hyn wedi bod yn cael ei weithredu oherwydd natur gymhleth y gwaith.
- Pan fydd y polisi newydd yn weithredol mae bwriad codi tâl am y rhain a byddwn yn datblygu system gywir ar gyfer codi y swm cywir a cadw trac ar y ddyled.

4. Cefndir / Cyd-destun

- **Y cyd-destun deddfwriaethol:**

Mae cod ymarfer (rhan 4 a 5) y Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 yn nodi ;

“Pan fydd awdurdod lleol yn darparu neu'n trefnu gofal a chymorth i ddiwallu anghenion person, neu gymorth i ddiwallu anghenion gofalwr, o dan adrannau 35 i 45 o'r Ddeddf (Diwallu anghenion) mae ganddo ddisgresiwn i godi ffi am hyn, oni fydd yn ofynnol peidio â chodi ffi ar berson penodol neu beidio â chodi ffi am fath penodol o ofal a chymorth o dan reoliadau”.

Mae'r cod ymarfer hefyd yn cynnwys rhestr o wasanaethau gwarchoddedig y mae'n rhaid eu darparu yn rhad ac am ddim.

Rhain yw:

- Cludiant i wasanaeth dydd lle mae'r cludiant yn cael ei ddarparu fel rhan o ddiwallu anghenion person
- Gwasanaethau ôl-ofal a ddarperir o dan Adran 117 o Ddeddf Iechyd Meddwl 1983 (a ddarperir ar y cyd â'r Bwrdd Iechyd)
- Gwasanaethau a ddarperir i ddiodefwyr Clefyd Creuzfeldt Jacob

- Gofal a chymorth a ddarperir fel ail-alluogi a drefnwyd o dan Ran 2 (Swyddogaethau Cyffredinol) neu Ran 4 (diwallu anghenion) y Ddeddf, neu ail-alluogi a drefnir fel taliadau uniongyrchol o dan adrannau 50 neu 52 (taliadau uniongyrchol) y Ddeddf, i berson am hyd at 6 wythnos i'w alluogi i gynnal neu adennill ei allu i fyw'n annibynnol gartref*.
- eiriolaeth broffesiynol annibynnol lle mae awdurdod lleol wedi trefnu i ddarparu hyn yn unol â'r cod ymarfer ar eiriolaeth o dan Ran 10 (Cwynion, Cynrychiolwyr a Gwasanaethau Eirioli) o'r Ddeddf.

*Yng Ngwynedd dim ond pecynnau gofal a ddynodir yn rai 'galluogi' yn benodol fydd yn cael eu eithrio am hyd at 6 wythnos. Bydd ffi yn daladwy am ofal cartref arferol hir dymor o'r diwrnod cyntaf.

Mae'r côd ymarfer yn nodi'n glir rhai egwyddorion y mae'n rhaid i awdurdodau lleol eu glynu atyn nhw wrth ddatblygu eu polisiau codi tâl. Mae'r egwyddorion yma yn berthnasol iawn wrth gysidro addasu'r polisi. Yn bennaf :

Rhaid i awdurdodau lleol:

- sicrhau na chodir ffi ar bobl sy'n fwy nag sy'n rhesymol ymarferol iddynt ei thalu a rhaid peidio â chodi ffi sy'n fwy na'r gost i'r awdurdod mewn perthynas â darparu neu drefnu'r gofal a chymorth y maent yn ei gael neu y maent yn ei drefnu eu hunain drwy daliadau uniongyrchol;
- bod yn gyson, er mwyn dileu amrywiadau yn y ffordd y caiff pobl eu hasesu'n ariannol ac y codir ffioedd arnynt;
- bod yn glir ac yn dryloyw, er mwyn i bobl wybod y swm y bydd yn cael ei godi arnynt;
- hyrwyddo canlyniadau llesiant, cynhwysiant cymdeithasol a chefnogi'r weledigaeth o annibyniaeth, llais a rheolaeth;
- helpu gofalwyr i ofalu am eu hiechyd a'u llesiant eu hunain, a gofalu mewn ffordd effeithiol a diogel;
- canolbwyntio ar y person, gan adlewyrchu'r amrywiaeth o sefyllfaoedd gofal a gofalu a'r amrywiaeth o opsiynau sydd ar gael i helpu i ddiwallu anghenion a chanlyniadau llesiant pobl;
- cymhwyso ffioedd yn gydradd fel y bydd y rhai sydd ag anghenion gofal a chymorth tebyg yn cael eu trin yn yr un modd a lleihau anghysondebau rhwng codi am fathau gwahanol o ofal a chymorth i'r eithaf;
- annog a galluogi'r rhai sy'n dymuno aros mewn cyflogaeth, addysg neu hyfforddiant neu ymgymryd â chyflogaeth, addysg neu hyfforddiant, neu gynllunio ar gyfer costau diwallu eu hanghenion yn y dyfodol, i wneud hynny;
- bod yn gynaliadwy i awdurdodau lleol yn yr hirdymor.

- **Sefyllfa gyllidol y maes, amcangyfrif o gost gweithredu unrhyw newidiadau, ffynonellau cyllido etc.:**

Gyda'r sefyllfa ariannol ddyrys sydd ohoni, mae'n anorfod ystyried codi ffioedd am y gwasanaethau hynny lle mae disgresiwn i'r Cyngor wneud. Mae'r gyllideb sydd ar gael i gynnal gwasanaethau gofal yn gostwng, ond mae'r angen am ofal yn cynyddu oherwydd demograffeg ein Sir. Mae poblogaeth Gwynedd yn heneiddio ac yn byw yn hirach gyda gwaeledd a/neu anabledau ([Comisiwn Bevan, 2024](#)) sydd yn rhoi pwysau cynyddol ar wasanaethau gofal. Mae prosiect Llechen Lân yn ceisio dod i'r afael ar newid mewn ymarfer fel ein bod mewn gwell lle i ymateb i'r cynnydd yn y galw, ond mae addasu'r polisi codi tâl i uchafu cyfraniadau at ein gwasanaethau yn ystyriaeth bwysig. Mae'r newidiadau yma wedi cael eu gwneud gan rai cynghorau eraill yn llwyddiannus yn barod, gweler isod am esiampl.

Mae'n anodd rhoi ffigwr ar faint o arian fyddai'r newidiadau uwchben yn ei gynhyrchu, gan mai rhoi'r hawl i'r Cyngor godi ffi yn unig fyddai newid y polisi. Byddai gan bawb sy'n derbyn gofal a chymorth yr hawl i asesiad o'u sefyllfa ariannol cyn gorfod cyfrannu, ac mae uchafswm o £100 yr wythnos wedi ei osod gan Lywodraeth Cymru (mae ymgynghoriad wedi bod i godi'r swm yma i £125 yr wythnos, ond dim penderfyniad hyd yma).

Un enghraifft o ffi fyddai'n cyfrannu yn faterol fyddai gofal dydd. Os byddai'r Cyngor yn penderfynu codi ffi 'fflat' o £5 y dydd (er enghraifft) ar bawb sydd yn mynychu gwasanaeth dydd, heb asesiad ariannol, amcangyfrifir y byddai hyn yn arwain at incwm oddeutu £150,000 y flwyddyn. Fel y gwelir o'r tabl isod, mae'r mwyafrif o siroedd eraill y Gogledd yn codi ffioedd llawer uwch. Gellir gwneud hyn ond byddai angen asesiad ariannol ar bawb, fel mai'r unig rai fyddai'n cyfrannu o gwbl fyddai'r unigolion rheini sydd a'r modd i wneud.

Sîr	Ffi Gofal Dydd (am ddiwrnod)
Conwy	£22.36
Fflint	£51.68
Dinbych	£62
Wrecsam	£25
Ynys Môn	£0
Cyfartaledd	£40.26

- **Risgiau - beth yw'r risgiau a beth ellir ei wneud i'w lliniaru:**

1. Mae perygl na fydd y polisi yn cael ei weithredu'n gyson, neu yn cael ei ddehongli yn wahanol os yn aneglur. Gellir goresgyn y risg hon gyda hyfforddiant i staff a chanllawiau clir. Hyfforddiant i weithwyr cymdeithasol a all gynghori unigolion ar yr hyn sydd ar gael iddynt, a hefyd hyfforddiant i'r staff sy'n cynnal asesiadau ariannol, i sicrhau bod pawb yn cael eu asesu yn gyson.

2. Mae risg y bydd ffioedd uwch yn effeithio ar sefyllfa ariannol oedolion bregus Gwynedd. Mae gan bawb sydd yn cyfrannu at ofal neu gymorth yr hawl i asesiad o'u sefyllfa ariannol. Mae'r asesiad yma mewn lle i sicrhau fod gan bawb incwm digonol i fyw arno ar ôl talu am y gwasanaeth. Yn ychwanegol, mae gan y Cyngor swyddogion incwm a lles sydd yn gweithio gydag unigolion i sicrhau eu bod yn derbyn y budd-daliadau y maent yn gymwys i'w derbyn os yw'r asesiad ariannol yn dangos fod angen iddyn nhw gyfrannu at eu gofal.
3. Mae risg y gallai ffioedd uwch atal pobl rhag ceisio gofyn am gymorth a chefnogaeth pan fydd ei angen arnynt. Er mwyn trio goresgyn y risg yma, mewn achosion o ddiogelu mae gan weithwyr proffesiynol Cyngor Gwynedd y disgrisiwn i eithrio pobl o'r polisi am gyfnod penodol i'w adolygu.
4. Yn debyg i'r risg uchod, mae posibilrwydd y bydd unigolion yn dewis peidio derbyn/mynychu gwasanaethau (er enghraifft gwasanaeth dydd) sydd yn ataliol eu natur, ac o ganlyniad y byddant angen gwasanaethau statudol, drytach (er enghraifft gofal cartref) yn gynt. Er mwyn lliniaru'r risg yma, bydd hyrwyddo gwasanaethau ataliol, Dewis Cymru ayyb yn flaenoriaeth.
5. Mae gweithwyr cefnogi dementia sydd yn cael eu cyflogi gan y Bwrdd Iechyd yn y gymuned yn cynnig cefnogaeth am ddim, ac mae gofyn yn ôl y ddeddf i gydweithio a chysoni ar draws iechyd a gofal ym maes dementia a gofalyr di-dâl. Mae risg felly, bydd codi tal am cefnogaeth tebyg yn ddryslyd, a bydd angen cyfathrebu hyn yn glir ag yn gyson.

- **Arfer da yn y maes:**

Mae'r tabl isod yn crynhoi sefyllfa siroedd eraill sydd wedi ymateb i'n cais am wybodaeth (yr unig wasanaethau sydd wedi eu cynnwys yw y gwasanaethau rheini sydd dan sylw) :

Sir	Yn codi am y gwasanaethau isod:
Rhondda Cynon Taf	Gofal Dydd, Gwasanaethau Cefnogi Iechyd Meddwl
Pen-y-bont ar Ogwr	Gofal Dydd, Gwasanaethau Cefnogi Iechyd Meddwl
Fflint	Gofal Dydd
Fynwy	Gofal Dydd, Gwasanaethau Cefnogi Iechyd Meddwl
Torfaen	Gofal Dydd, Gwasanaethau Cefnogi Iechyd Meddwl
Powys	Gofal Dydd, Gwasanaethau Cefnogi Iechyd Meddwl
Caerfyrddin	Gofal Dydd, Gwasanaethau Cefnogi Iechyd Meddwl

- **Blaenoriaethau ar gyfer y dyfodol:**

Yn y dyfodol agos, mae Llywodraeth Cymru yn ystyried codi'r tâl uchaf wythnosol am ofal di-breswyl o £100 i £125. Os yw'r newid hwn yn cael ei gymeradwyo gan Lywodraeth Cymru yna bydd Cyngor Gwynedd yn gweithredu'r newid hwn. Mae'r diweddariad i'r polisi codi tal yng Ngwynedd yn cwmpasu'r newid hwn, oherwydd mae'r polisi yn datgan y bydd ein polisi yn adlewyrchu unrhyw newidiadau y mae Llywodraeth Cymru yn eu gweithredu. Bydd Cyngor Gwynedd yn cynyddu'r uchafswm tâl wythnosol yn unol a newid Llywodraeth Cymru i'r dyfodol, os nad oes penderfyniad penodol i'r gwrthwyneb.

Gwelwch mwy o wybodaeth am y newidiadau arfaethedig Llywodraeth Cymru yma: [Datganiad Ysgrifenedig: Codi Ffioedd am Ofal a Chymorth Amhreswyl: uchafswm ffi wythnosol \(19 Chwefror 2024\) | LLYW.CYMRU](#)

5. Ymgynghori

Mae'r côd ymarfer yn nodi'n glir (rhan 4.2) ;

“Pan fydd awdurdodau yn llunio polisiau newydd, neu'n diwygio polisiau sy'n bodoli eisoes yn sylweddol, rhaid iddynt ymgynghori â'r rhai yr effeithir arnynt yn lleol ac ystyried eu barn cyn penderfynu ar ba bolisi, neu ba ddiwygiadau i'w polisi, y dylent ei roi neu eu rhoi ar waith”.

Y cam nesaf arfaethedig felly yw mynd allan i ymgynghori ar y newid i'r polisi, yn benodol efo'r rheini yr effeithir arnynt nhw a'u teuluoedd/gofalwyr, ond gyda'r cyhoedd yn ehangach hefyd.

6. Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

- **A ydych wedi cynnwys trigolion / defnyddwyr gwasanaeth? Os ddim, pryd a sut ydych yn bwriadu ymgynghori â nhw?**

Gweler pwynt 5 uchod.

- **A ydych wedi ystyried cydweithio?**

Rydym yn cydweithio a chyfrannu'n ariannol tuag at hybiau cymunedol, mudiadau trydydd sector ayyb i gynnal rhai gwasanaethau ar ein rhan. Mae rhain yn cynnwys cyfraniadau ariannol i agor hybiau ym mhob ardal llesiant yng Ngwynedd, a thaliadau i fudiadau trydydd sector 'Cynnal Gofalwyr' a 'Action for Children' ar gyfer cefnogi eu gwaith gyda gofalwyr di-dâl.

Rydym yn cyd-weithio gyda'r Biwro Cyngori (Cyngor ar Bopeth) i gynnig gwasanaeth i unigolion uchafu y bydd-daliadau y maent yn gymwys iddyn nhw, ac mae gennym ein

swyddogion incwm a lles mewnol hefyd sydd yn gwneud y gwaith yma gydag unrhyw un sydd yn derbyn gwasanaethau gofal a chymorth a sydd wedi eu asesu i fod angen cyfrannu.

- **Beth sydd wedi ei wneud neu bydd yn cael ei wneud i atal problemau rhag codi neu waethygu yn y dyfodol?**

Os bydd ein gwaith yn cael ei wneud yn ddi-hid bydd pawb sydd yn gwneud cais am un yn derbyn asesiad ariannol, fel mai dim ond unigolion sy'n gallu fforddio talu unrhyw ffi fydd yn talu. Gall unigolion ofyn am ail-asesiad ar unrhyw adeg.

Mae'r newidiadau hyn yn cael eu gwneud i helpu gwasanaethau cymdeithasol i aros yn gynaliadwy ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol. Nid yw'r ffordd yr ydym yn gweithredu ar hyn o bryd yn gynaliadwy ar gyfer y dyfodol ac mae angen gwneud newidiadau cyn i'r effaith gael ei weld ar wasanaethau.

- **Sut ydych wedi ystyried yr hirdymor a beth fydd anghenion pobl mewn blynyddoedd i ddod?**

Dros y flwyddyn ddiwethaf mae tîm prosiect wedi bod yn edrych i mewn i beth fydd anghenion gofal unigolion Gwynedd dros yr ugain mlynedd nesaf. Yn fras yn ôl y Cyfrifiad bu twf yn y boblogaeth dros 65 oed o 7.8% yng Ngwynedd rhwng 2011 a 2021. Roedd hyn yn gynydd o 25,140 i 27,273. Awgryma rhagfynegai poblogaeth y bydd nifer y bobl dros 65 oed yn parhau i gynyddu dros yr ugain mlynedd nesaf i 32,452 yn 2043. Er bod rhai pethau nad oes modd proffwydo ar eu cyfer, wrth gwrs, megis gwella clefydau neu bandemig, cynghora Comisiwn Bevan mai "yr oedran cyfartalog y rhagwelir y bydd afiechydon mawr yn datblygu yw 70 mlynedd. Gyda'r cynnydd mewn disgwyliad oes, bydd y blynyddoedd a dreulir gyda salwch yn cynyddu hefyd."

Arweinia'r rhagfynegi demograffeg at ragweld cynnydd sylweddol yn y galw am ofal cymdeithasol o 57% erbyn 2043. Byddai hyn yn ychwanegol i'r 11% o unigolion a aseswyd am ofal a oedd yn aros am ddarpariaeth adeg yr ymchwil yng Ngwynedd.

Mae'r ffigyrau hyn yn awgrymu mai dim ond un cam bach yn y darlun llawn yw codi tâl am wasanaethau. Mae adroddiad llawn Llechen Lân (Ile mae'r wybodaeth uchod wedi'i chymryd) yn gwneud awgrymiadau pellach ar sut y gall yr adran gynllunio a newid i helpu i ddiogelu gofal cymdeithasol i bobl yn y blynyddoedd i ddod. Mae rhai o'r newidiadau hyn yn cynnwys; gweithio ar sail cryfderau, integreiddio gwasanaethau galluogi amlddisgyblaethol, cynyddu cefnogaeth i ofalwyr di-dâl, arloesi gyda thaliadau uniongyrchol, mabwysiadu Gofal a Alluogir gan Dechnoleg a roboteg, sicrhau gwybodaeth a chynghor hygyrch, buddsoddi mewn tai gofal ychwanegol gwasgaredig, datblygu Academi Gofal, sicrhau cydweithio traws-awdurdod, cydweithio gyda'r trydydd sector, ac adfywio comisiynu ar sail canlyniadau.

- **Er mwyn sicrhau integreiddio, a ydych wedi ystyried yr effaith bosib ar gyrff cyhoeddus eraill?**

Mewn rhai achosion eithafol gall unigolion osgoi ceisio gwasanaethau gofal cymdeithasol oherwydd eu bod yn poeni am y gost. Gall hyn arwain at bwysau cynyddol ar y GIG gyda mwy o unigolion yn ceisio cymorth ysbyty. I wneud yn siŵr nad yw hyn yn digwydd, mewn achosion o ddiogelu mae gan weithwyr proffesiynol y disgresiwn i eithrio pobl o'r polisi am gyfnod penodol, i'w adolygu.

7. Effaith ar Nodweddion Cydraddoldeb, y Gymraeg a'r Dyletswydd Economaidd-Gymdeithasol

Mae newidiadau i'r polisi wedi eu cynllunio i sicrhau bod pob unigolyn yn cael ei drin yn gyfartal. Yn y gorffennol roedd grwpiau fel gofawyr di-dâl yn cael eu tangynrychioli yn y polisi. Mae pob unigolyn yn cael cynnig prawf modd i wneud yn siŵr fod cyfraniadau wedi'u seilio ar ecwiti ac incwm. Nod hyn yw sicrhau bod pawb yn cael dal eu gafael ar yr un costau byw, a sicrhau nad yw statws economaidd-gymdeithasol yn effeithio ar ansawdd gofal.

Mae'r asesiadau ariannol yn cael eu cynnig yn y Gymraeg yn ragweithiol ond ar gael yn ddwyieithog, ac mae copi o'r Polisi Codi Tâl ag unrhyw ddogfennaeth berthnasol ychwanegol ar gael yn ddwyieithog.

8. Camau Nesaf

Ar ôl trafod as chael barn y Pwyllgor heddiw bydd y newidiadau arfaethedig i'r polisi codi tâl am ofal yn rhan o ymgynghoriad gyda'r oedolion rheini sy'n cael eu effeithio, a'r cyhoedd yn ehangach. Yn dilyn derbyn canlyniadau ac adborth o'r ymgynghoriad, bydd y newidiadau i'r polisi yn mynd gerbron y Cabinet.

Linciau berthnasol:

Cwestiynau ychwanegol:

Atodiad 1 -
Cwestiynau ychwanegol

Polisi Codi Tal Cyfredol (dim newidiadau wedi cynnwys):

2017.04.10-PolisiCod
iTalOedolion(c).docx

Costau Gwasanaethau Oedolion 24-25:

Talu am
Wasanaethau Gofal D

Llyfryn Asesiad Anghenion Gofalwyr:

Asesiad-Anghenion-
Gofalwyr.pdf

Cod ymarfer Rhan 4 a 5 (Codi Ffioedd ac Asesiadau Ariannol:

cod-ymarfer-rhan-4-
a-5-codi-ffioedd-ac-a: